

2026-08-20 Nr. NV-2192

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-984 TAIS-26-10382(2)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO METODIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-385 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2533 PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-08-27	Finansų ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP (II dalis) ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narys Kęstutis Vilkauskas siūlo nustatyti, kad valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams skiriamos ir istorinių sostinių teritorijų kultūros paveldo aktualizavimui ir kultūrinio – pažintinio turizmo plėtrai.

Įstatymo pakeitimo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad šiuo metu galiojančiame Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatyme nėra nuostatų, kurios sudarytų teisinės sąlygas savivaldybėms, kuriose yra gyvenamosios vietovės ar jų dalys, kurioms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, turėti finansinį šaltinį, susijusį su istorinių sostinių teritorijų kultūros paveldo aktualizavimu ir kultūrinio - pažintinio turizmo plėtra.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvados projekte siūloma nepritarti įstatymo pakeitimo projektui, nes:

- Siūlymas įstatymo pakeitimo projekte nustatyti valstybės biudžeto specialią tikslinę dotaciją savivaldybių biudžetams istorinių sostinių teritorijų kultūros paveldo aktualizavimo ir kultūrinio – pažintinio turizmo plėtos veiksmų plano priemonėms įgyvendinti nedera su Strateginio valdymo įstatyme (toliau – SVĮ) įteisinta strateginio valdymo sistemos valdysena (SVĮ nenustato teisinio pagrindo asignavimus, įskaitant valstybės biudžeto specialias tikslines dotacijas savivaldybių biudžetams, planuoti veiksmų planuose), todėl neatitinka teisėkūros sistemiskumo principo;
- Įstatymo pakeitimo projekto tikslas galėtų būti pasiektas įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinį pažangos planą detalizuojančią valstybės veiklos srities plėtros programą ir pažangos priemonę (nustačius rezultato rodiklius, kuriais prisidedama prie Nacionaliniame pažangos plane nustatytų poveikio rodiklių reikšmių pasiekimo, ir suplanavus pažangos uždaviniui įgyvendinti reikalingas pažangos lėšas), todėl neatitinka teisėkūros tikslingumo principo;
- Istorinių sostinių teritorijose lankantis daugiau turistų ir kitų asmenų, savivaldybės, kuriose yra gyvenamųjų vietovių ar jų dalių, kurioms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, turi galimybę gauti papildomai pajamų iš vietinių rinkliavų. Šio tipo pajamos yra savivaldybių biudžetų pajamos, todėl jų panaudojimo prioritetus savivaldybės gali nustatyti atsižvelgdamos į konkrečios savivaldybės poreikius, įskaitant kultūros paveldo aktualizavimo ir kultūrinio – pažintinio turizmo plėtros poreikius. Atsižvelgiant į tai, siūlymas neatitinka teisėkūros tikslingumo ir efektyvumo principų.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐ Taip ☒ Ne

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM
 ☐ FM
 ☐ AM
 ☐ EIM
 ☐ EM
 ☐ KAM
 ☒ KM
 ☐ SADM
 ☐ SAM
 ☐ SM
 ☐ ŠMSM
 ☐ URM
 ☒ VRM
 ☐ ŽŪM
☒ LSA
 ☐ Verslo asociacijos
 ☐ Profesinės asociacijos
 ☐ Nevyriausybinių organizacijos
 ☐ Kita

Projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas.

LSA pateiktoje išvadoje teigiama, kad tikslinga keletui savivaldybių, kuriose yra gyvenamųjų vietovių ar jų dalių, kurioms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, turėti valstybinį finansavimo šaltinį, susijusį su istorinių sostinių teritorijų kultūros paveldo aktualizavimu ir kultūrinio – pažintinio turizmo plėtra. Ir LSA, ir Kultūros ministerijos siūloma tobulinti įstatymo pakeitimo projektą numatant tikslui įgyvendinti tinkamą mechanizmą. Finansų ministerija nurodo, kad tokio finansavimo poreikis savaime nepagrindžia poreikio įstatymu įtvirtinti atskirą pajamų nustatymo mechanizmą, taikytiną tik atskiroms savivaldybėms, nes tokiam tikslui pasiekti priemonės turėtų būti vertinamos ir planuojamos taikant Strateginio valdymo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytą strateginio valdymo ir valstybės biudžeto lėšų planavimo sistemą.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi redakcinio pobūdžio pastabų.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Tautvydas Brazdžiūnas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas